

Razkritja, povezana s trajnostnostjo

Spletna razkritja za finančne produkte, ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti iz členov 24 do 36 Uredbe (EU) 2019/2088

Produkt:	Generali Rastko Evropa, delniški
	Podsklad Generali Krovnega sklada
Upravljavac / Družba za upravljanje:	Generali Investments d.o.o., Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Spletna stran:	www.generali-investments.si
Identifikator pravnih subjektov:	SI0021400310

KAZALO

POVZETEK RAZKRITIJ	3
RAZKRITJA	5
Brez cilja trajnostnih naložb	5
Okoljske in socialne značilnosti finančnega produkta	5
Naložbena strategija	5
Naložbena strategija za doseganje okoljskih in socialnih značilnosti	5
Politika ocenjevanja praks dobrega upravljanja	6
Delež naložb	7
Spremljanje okoljskih in socialnih značilnosti	7
Metodologije za okoljske in socialne značilnosti	8
Izključevanje naložb	8
Osnovna obravnava naložb	9
Poglobljena (posebna) obravnava naložb	9
Viri in obdelava podatkov	11
Omejitve metodologije in podatkov	12
Potrebna skrbnost	12
Politike sodelovanja	12
Opredeljena referenčna vrednost	13

POVZETEK RAZKRITIJ

Ta finančni produkt (podsklad krovnega sklada) spodbuja okoljske in socialne značilnosti, vendar njegov cilj niso trajnostne naložbe.

Okoljska in socialna značilnost, ki se spodbuja s tem podskladom, je, da se za upravljanje tveganj in doseganje/povečevanje donosov uporablja strategija integracije okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov.

Za doseganje okoljskih in socialnih značilnosti podsklada uporabljamo t. i. strategijo ESG integracije. Kakovost upravljavskih praks v podjetjih, izdajateljih finančnih instrumentov, v katere nalagamo sredstva podsklada, ocenjujemo na podlagi izdajateljeve usklajenosti z merili o dobrem upravljanju iz Vodilnih načel ZN o poslovanju in človekovih pravicah ter iz Globalnega dogovora ZN. Z namenom obvladovanja tveganj glede trajnosti sredstev podsklada ne nalagamo v podjetja iz panog, katerih dejavnost prekomerno škoduje okoljskim in socialnim značilnostim, ki jih spodbuja podsklad (termalni premog, katranski pesek, kontroverzna orožja). Prav tako jih ne nalagamo v obveznice držav, za katere veljajo finančne in trgovinske sankcije EU in ZN. Takšne podjetniške in državne izdajatelje beležimo v posebnem seznamu izključenih izdajateljev.

Vsaj 75 odstotkov sredstev podsklada bo naloženih v lastniške in/ali dolžniške naložbe, s katerimi spodbujamo okoljske in socialne značilnosti. Za takšne se štejejo naložbe, katerih lastnosti ustrezajo kriterijem, opredeljenim s strategijo ESG integracije.

Okoljske in socialne značilnosti, ki jih spodbuja podsklad, in ustreznost deleža usklajenih naložb spremljamo s pomočjo posebnega programskega orodja za upravljanje naložb, in sicer v okviru rednega postopka sprejemanja investicijskih odločitev in upravljanja tveganj podsklada. Odločitve, ki so povezane s potencialno spornostjo naložb, obravnava in sprejema Odbor za trajnostnost, ki ga sestavljajo strokovnjaki s področij upravljanja tveganj in upravljanja premoženja ter iz podpornih služb, vključno z vodstvom družbe za upravljanje.

Metodologija za okoljske in socialne značilnosti, ki jo uporabljamo pri upravljanju sredstev podsklada, sledi korakom postopka ESG integracije, ki je opisan v Naložbeni strategiji, dostopni na spletni strani www.general-investments.si/dokumenti.

Za doseganje okoljskih in socialnih značilnosti, ki jih spodbuja podsklad, uporabljamo naslednje vire:

- podatke, analize in ocene zunanjega ponudnika MSCI ESG Research,
- javno dostopne informacije mednarodnih iniciativ s področja prehoda na nizkoogljično gospodarstvo,
- javne objave o poslovanju izdajateljev in druge javno razpoložljive vire v zvezi z izdajatelji, dejavnostmi in gospodarstvi,
- informacije, pridobljene neposredno od izdajateljev.

Zaradi zakasnelega sprejemanja in uvažanja predpisov na področju okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov sta obseg in izčrpnost poročanja o trajnostnem poslovanju s strani (vseh) izdajateljev za zdaj še delno okrnjena, zato ne izključujemo možnosti, da imajo podatki in metodologija, ki jih uporabljamo, nekatere omejitve. Ne glede na to menimo, da morebitne pomanjkljivosti nimajo odločilnega vpliva na način doseganja

okoljskih in socialnih značilnosti, ki jih spodbuja podsklad. Pričakujemo, da bodo razpoložljivost in popolnost informacij ter razvoj metodologij pripomogli k nadaljnjemu hitremu razvoju področja.

Izhodišče sprejemanja investicijskih odločitev o naložbah je njihov skrbni pregled. Pred vsako pridobitvijo nove (delniške) naložbe opravimo skrbni pregled izdajatelja in njegovega finančnega instrumenta. Že pridobljene naložbe preverjamo ves čas njihove vključitve v portfelj podsklada. Pri izdajateljih, ki bi lahko bili sporni z vidika dejavnosti, ki jo opravljajo, izvedemo še poglobljen skrbni pregled. Skrbni pregled praviloma ni potreben pri naložbah v izdajatelje obveznic, ki niso na seznamu izključenih državnih izdajateljev. Tako kot same naložbe je tudi postopek skrbnega pregleda naložb predmet notranje-revizijskih pregledov in pregledov zunanjega pooblaščenega revizorja.

Problematiko trajnostnosti poslovanja obravnavamo tudi v sodelovanju z izdajatelji. To poteka po načelih in postopkih, opredeljenih v Politiki sodelovanja (z izdajatelji), ki je objavljena na spletni strani www.generalinvestments.si/dokumenti. V skladu s strategijo ESG integracije je sodelovanje omejeno na izdajatelje, v katerih ima podsklad lastniške (delniške) naložbe.

Podsklad nima opredeljenega indeksa kot referenčne vrednosti za izpolnjevanje okoljskih in socialnih značilnosti, ki jih spodbuja.

RAZKRITJA

Brez cilja trajnostnih naložb

Ta finančni produkt spodbuja okoljske in socialne značilnosti, vendar njegov cilj niso trajnostne naložbe.

Okoljske in socialne značilnosti finančnega produkta

Okoljska in socialna značilnost, ki se spodbuja s tem podskladom, je, da se za upravljanje tveganj in doseganje/povečevanje donosov uporablja strategija integracije okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov.

Naložbena strategija

Naložbena strategija za doseganje okoljskih in socialnih značilnosti

Naložbena strategija, ki se uporablja za doseganje okoljskih in socialnih značilnosti podsklada, je t. i. strategija ESG integracije. Izraz ESG izhaja iz angleške kratice za pojme »okoljski« (E – environmental), »socialni« (S – social) in »upravljavski« (G – governance) dejavniki trajnostnosti.

Naložbeno strategijo ESG integracije opredeljujemo kot izrecno in sistematično vključevanje dejavnikov trajnostnosti v investicijsko analizo in odločanje o naložbah.¹ V okviru tradicionalne finančne analize izdajateljev in njihovih finančnih instrumentov v svojih modelih vrednotenja naložb poleg finančnih informacij že v izhodišču upoštevamo tudi okoljske, socialne in upravljavske vidike.

Tveganje glede trajnostnosti je opredeljeno kot okoljski, socialni ali upravljavski dogodek ali okoliščina, ki ima lahko v primeru, da do nje pride, dejanski in znaten potencialen negativni vpliv na vrednost naložbe. Z namenom, da se že v osnovi izognemo ključnim tveganjem glede trajnosti, sredstev podsklada ne nalagamo v izdajatelje, za katere ocenjujemo, da so finančno tvegani in/ali etično nesprejemljivi že z vidika panoge, v kateri pretežno poslujejo.

Preostale (potencialne) izdajatelje oziroma naložbe vanje preverjamo tako, da opravimo njihovo osnovno ocenjevanje, po potrebi pa jim namenimo tudi posebno obravnavo. Del naložbenega postopka predstavlja aktivno lastništvo v podjetjih, v katerih imajo podskladi Generali Krovnega sklada pomemben lastniški delež. V takšnih primerih aktivno sodelujemo z izdajatelji glede obravnave trajnostnih vidikov njihovega poslovanja.

Posamezni koraki in postopek upoštevanja dejavnikov trajnostnosti pri upravljanju premoženja podsklada in drugih podskladov Generali Krovnega sklada s podobno naložbeno strategijo, so podrobneje opisani v dokumentih Naložbena strategija (Strategija ESG) in Politika sodelovanja (z izdajatelji), objavljenih na spletni strani www.generali-investments.si/dokumenti.

---

¹ Povzeto po Načelih odgovornega vlaganja ZN (angleško Principles for Responsible Investment), katerih podpisnica je Skupina Generali in ki predstavljajo največjo prostovoljno podjetniško iniciativo, povezano s trajnostnostjo.

Politika ocenjevanja praks dobrega upravljanja

Analiza upravljanja v podjetjih, v katera nalagamo sredstva podsklada, ne vsebuje več le tradicionalne obravnave pravic delničarjev, ampak mnogo drugih upravljaljskih vidikov, vključno s tistimi, ki se nanašajo na razmerja z zaposlenimi, dobavitelji in državo, človekove pravice in skrb za okolje. Ta element presojanja naložb odraža vsesplošno spreminjajoči se način razmišljanja o odnosih v gospodarstvu, predvsem v povezavi z večjim prevzemanjem odgovornosti podjetij za okoljske in socialne vidike ter etičnost poslovanja nasploh.

Naš postopek presojanja kakovosti upravljaljskih praks praviloma izhaja iz ocene usklajenosti delovanja podjetij z merili o dobrem upravljanju iz Vodilnih načel ZN o poslovanju in človekovih pravicah ter iz Globalnega dogovora ZN.

Vodilna načela ZN, opredeljena tudi kot Smernice OZN za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu, obravnavajo tri povezane vidike spoštovanja človekovih pravic:

- odgovornost države za vzpostavitev ustreznega pravnega okvira, to je obveznosti držav glede spoštovanja, zaščite in uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- odgovornost gospodarskih družb za spoštovanje človekovih pravic, to je obveze gospodarskih subjektov, ki v družbi opravljajo specializirane naloge, da upoštevajo veljavno zakonodajo in spoštujejo človekove pravice, in
- odgovornost države, da sankcionira kršitve oziroma da se v primeru kršitev pravic in obveznosti zagotovijo ustrezna in učinkovita pravna sredstva in ukrepi.

Vodilna načela ZN niso zavezujoč mednarodni zakon ali dogovor, predstavljajo pa splošno sprejeto, mednarodno priznano dobro prakso odgovornosti podjetij. Uporabljajo se pri presojanju spoštovanju človekovih pravic v vseh državah in pri vseh gospodarskih subjektih, ne glede na velikost, sektor, lokacijo, lastništvo in strukturo. Njihov namen je izboljšati standarde in prakso glede spoštovanja človekovih pravic v gospodarskih procesih, s tem pa dejansko pomagati prizadetim posameznikom in skupnostim ter prispevati k družbeno vzdržni globalizaciji.

Globalni dogovor ZN je strateška pobuda pod okriljem OZN, ki spodbuja podjetja k odgovornemu ravnanju, tako da svoje strategije in delovanje uskladijo z desetimi univerzalnimi načeli o človekovih pravicah, delu, okolju in boju proti korupciji.

Upravljaljske prakse v podjetjih, ki so predmet presoje spoštovanja Vodilnih načel ZN in Globalnega dogovora ZN ali izvirajo iz drugih virov informacij, ki jih uporabljamo v svojih analizah, se nanašajo predvsem na:

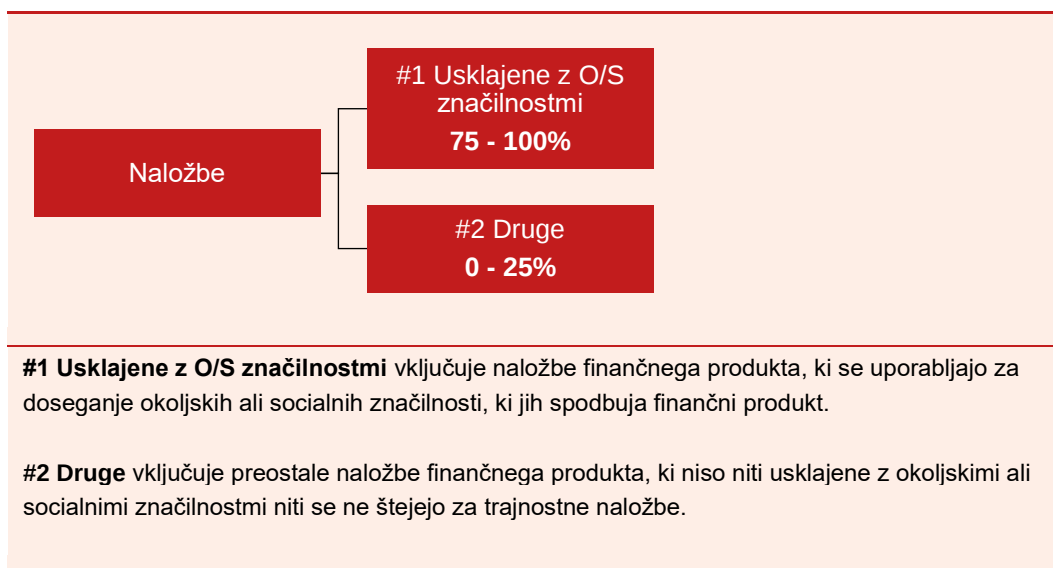
- odnose z zaposlenimi, vključno z njihovimi prejemki,
- poslovno etiko oziroma morebitne težje primere neetičnega delovanja,
- morebitne primere podkupovanja in korupcije, vključno z obstojem politike preprečevanja podkupovanja in boja proti korupciji,
- vsebino in rednost objavljanja predpisanih poročil in drugih razkritij,
- stopnjo neodvisnosti organov nadzora, predvsem od organov vodenja,
- izpolnjevanje davčnih obveznosti,
- pravice delničarjev.

V skladu z načeli, ki veljajo za produkte, ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti, sredstev podsklada ne nalagamo v podjetja, za katera ocenjujemo, da ne izpolnjujejo osnovnih kriterijev dobrih upravljaljskih

praks, pri drugih (potencialnih) naložbah v izdajatelje pa posamezne vidike tega področja še dodatno presoјamo.

Delež naložb

Naložbe, ki bodo na podlagi analize elementov strategije ESG ocenjene kot ustrezne, bodo uvrščene med »#1 Usklajene z O/S značilnostmi«, ne glede na to ali gre za lastniške ali za dolžniške naložbe (delnice, obveznice ali druge investicijske sklade). Delež sredstev podsklada, opredeljenih kot #2 Druge« naložbe, ne bo presegel 25 odstotkov.

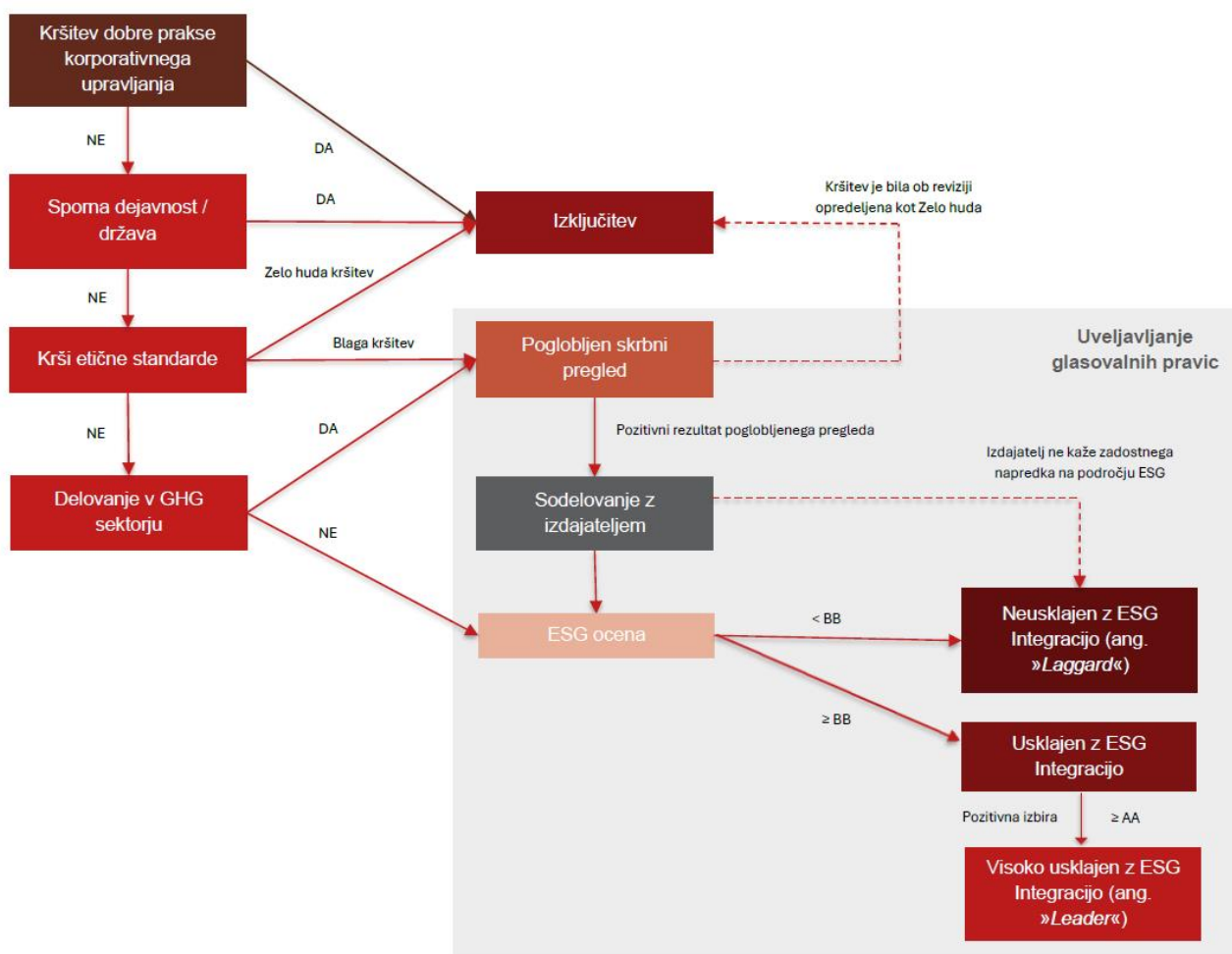
Spremljanje okoljskih in socialnih značilnosti

Spremljanje okoljskih in socialnih značilnosti, ki jih spodbuja podsklad, in ustreznega doseganja deleža naložb, ki so usklajene z okoljskimi in socialnimi značilnostmi, poteka ves čas, med drugim tudi s pomočjo programskega orodja za upravljanje premoženja, v katerega so že vnaprej vnesene le naložbe, ki so dopustne z vidika trajnostnosti, vključno z njihovimi omejitvami. V okviru rednega delovnega procesa investicijskega odločanja in upravljanja tveganj sočasno opravljamo pregled naložb, ki sledi sistematiki naložbene strategije ESG integracije, tako da preverimo potencialne naložbe še pred nakupom, že pridobljene naložbe pa ves čas njihove vključitve v portfelj podsklada.

Dokumente, ki vsebujejo opis naložbene strategije, politik in notranjih postopkov pregledujemo in po potrebi posodablјamo letno, sezname nedovoljenih, dopustnih in pogojno dopustnih naložb pa mesečno. V ustrezno izvajanje strategije in politik je ves čas vključen Odbor za trajnostnost, ki ga sestavljajo strokovnjaki s področij upravljanja tveganj in upravljanja premoženja ter iz podpornih služb, vključno z vodstvom družbe za upravljanje. Skladnost naložb z okoljskimi in socialnimi značilnostmi, ki jih spodbuja podsklad, nadzoruje tudi služba notranje revizije. Poslovanje portfelja, povezano z njegovimi trajnostnimi vidiki, je obenem predmet vsakoletnega zunanje-revizijskega pregleda.

Metodologije za okoljske in socialne značilnosti

Metodologija za okoljske in socialne značilnosti sledi korakom strategije ESG integracije, ki jo sestavljajo posamezni postopkovni oziroma metodološki elementi.

Izključevanje naložb

V postopku izključevanja naložb, ki ne izpolnjujejo izhodiščnih kriterijev glede trajnostnosti, pretežno uporabljamo podatke, analize in spletni portal zunanjenega ponudnika.

Programsko orodje omogoča, da z nastavitvijo parametrov (indikatorjev) iz možnega nabora naložb že predhodno izločimo sporna podjetja (pri lastniških naložbah) in države (pri dolžniških naložbah). Izločimo podjetja iz panog, za katera ocenjujemo, da nasprotujejo okoljskim značilnostim, ki jih spodbuja podsklad (termalni premog in katranski pesek). Izločimo tudi podjetja iz dejavnosti, ki po našem mnenju ne ustrezajo osnovnim človeškim vrednotam (kontroveržno orožje).

V našem procesu ocenjevanja (potencialnih) naložb avtomatično izključimo tista podjetja, ki – poleg neizpolnjevanja okoljskih pogojev – že v osnovi ne ustrezajo osnovnim načelom dobrih upravljavskih praks. Podjetja, ki ne izpolnjujejo tega kriterija naložbene strategije ESG, izključimo na podlagi ocen zunanjenega ponudnika o nedovoljenem ali neetičnem ravnanju oziroma o neposredni ali posredni vpletenosti v resne kršitve načel, ki jih podpiramo, pa tudi na podlagi informacij iz drugih virov.

Izključimo tudi države, izdajateljice obveznic, ki kršijo mednarodno sprejete norme oziroma ki izvajajo ali spodbujajo terorizem, so vpletene v uporabo orožja masovnega uničenja, ne spoštujejo osnovnih človekovih pravic ter načel demokracije in vladavine prava ipd. To so države s seznamov OZN in EU, za katere veljajo trgovinske in/ali finančne sankcije.

Osnovna obravnava naložb

Tudi v naslednji fazi ESG integracije, to je pri osnovnem ocenjevanju podjetniških izdajateljev, ki niso bili izključeni že v prvem koraku postopka, za presojo razmerja do dejavnikov trajnosti praviloma uporabljamo podatke in ocene zunanjega ponudnika. Za vsakega izdajatelja pripravimo trajnostni profil, s katerim opredelimo tveganja in priložnosti pri njegovem poslovanju.

Ocena tveganja in priložnosti izdajatelja temelji na podatkih o zanj najbolj ključnih parametrih z okoljskega in socialnega vidika, upoštevajoč njegovo glavno proizvodno ali storitveno dejavnost, geografsko pripadnost, zunanje izvajalce ipd., preteklo uspešnost pri izkoriščanju priložnosti in upravljanju tveganj glede trajnosti ter verodostojne strategije za bodoče poslovanje.

Nevarnosti glede okoljskih dejavnikov so razvrščene v klimatske spremembe, prizadetost naravnih virov, onesnaženje okolja in škodljive odpadke, priložnosti pa v zeleno tehnologijo, okolju prijazno gradnjo in obnovljive viri energije. Tveganja pri socialnih dejavnikih se obravnavajo z vidika človeškega kapitala, lastnosti proizvodov in storitev ter odnosov z dobavitelji in lokalnimi skupnostmi, priložnosti pa z vidika dostopa do komunikacij, finančnih virov in zdravstvene oskrbe ter z vidika zdrave prehrane in splošnega zdravstvenega stanja prebivalstva.

Uteži pomembnosti vsakega od izbranih okoljskih in socialnih parametrov so odvisne od panoge podjetja, to je predvsem od njenega negativnega vpliva na naravno ali socialno okolje, ter od pričakovanega časa, v katerem naj bi se ta negativen vpliv uresničil. Temu se dodajo še uteži za upravljavski vidik, ki je razdeljen na korporativno upravljanje in korporativno obnašanje.

Na podlagi pregleda vseh parametrov, za katere oceni, da so pomembni za posameznega izdajatelja, zunanji ponudnik podjetju dodeli oceno tveganja in priložnosti glede na primerljiva podjetja v panogi. V našem pristopu ESG integracije te ocene uporabimo kot glavni vir informacij za osnovno ocenjevanje izdajateljev z vidika trajnosti, pri čemer v analizi upoštevamo še informacije o izdajateljih iz javnih objav in drugih dostopnih virov.

Pri (potencialnih) naložbah v podjetja, ki niso v bazi podatkov zunanjega ponudnika, osnovno ocenjevanje izdajateljev opravimo na podlagi informacij, ki jih zberemo iz javnih virov, predvsem pa v okviru sodelovanja z izdajatelji oziroma od samih izdajateljev (kot je opisano v nadaljevanju pri točki o Skrbnem pregledu).

Na podlagi osnovne obravnave izdajateljev ocenimo, ali (potencialne) naložbe v njihove finančne instrumente ustrezajo kriterijem naložbene strategije (strategije ESG), s čimer jih označimo kot usklajene z okoljskimi in socialnimi značilnostmi, ki jih spodbuja podsklad.

V okviru osnovne obravnave presodimo tudi, ali spadajo tudi med izdajatelje, ki nadpovprečno visoko izpolnjujejo ESG standarde (t. i. pozitivna izbira).

Poglobljena (posebna) obravnava naložb

V tretjem koraku postopka ESG integracije naložbe, ki so prestale fazo osnovnega ocenjevanja oziroma ki so bile ocenjene kot primerne za uvrstitev v portfelj podsklada, vendar vsebujejo še nekaj spornih značilnosti, dodatno obravnavamo z vidika etičnosti poslovanja in ravnanja podjetij v povezavi z okoljskimi,

socialnimi in upravljavskimi dejavniki trajnostnosti ter z vidika vpliva izpusta toplogrednih plinov na klimatske spremembe kot enega izmed najpomembnejših okoljskih dejavnikov.

Podrobnejši pregled izpolnjevanja standardov poslovanja je podlaga ocenjevanja izdajateljev glede morebitne udeležbe v prepovedanih ali neetičnih aktivnostih. Prepovedana ali neetična aktivnost je opredeljena kot vsaka situacija, v kateri bodisi aktivnost izdajatelja bodisi njegovi izdelki ali storitve negativno vplivajo na okolje, širšo družbo in posameznika ali so sporni s stališča korporativnega upravljanja. Prepovedane in neetične aktivnosti vključujejo (domnevne) kršitve zakonov, predpisov ter splošno sprejetih standardov poslovanja.

Za to analizo uporabljamo ocene zunanjega ponudnika, ki sistematično identificira in spremlja kršitve glede na dejavnike trajnostnosti:

- okoljski dejavniki: škodovanje biotski raznovrstnosti in neprimerna raba zemljišč; negativen vpliv proizvodnje in porabe energije na klimatske spremembe; neupoštevanje okoljskih dejavnikov v preskrbovalni verigi; negativen vpliv na vodne vire in preskrbo z vodo; strupeni izpusti in odpadki; proizvodnja ali povzročanje nastanka drugih odpadkov; drugo;
- socialni dejavniki – človekove pravice in vpliv na skupnosti: negativen vpliv na lokalne skupnosti; spornost spoštovanja človekovih pravic; državljanske svoboščine; drugo;
- socialni dejavniki – delavske pravice in oskrbovalne verige: otroško delo; nespoštovanje pravice kolektivnega pogajanja in sindikalnega delovanja; diskriminacija in neizpolnjevanje zahtev po raznovrstnosti pri zaposlovanju; neprimerni odnosi z zaposlenimi; neupoštevanje delavskih pravic in delovnih standardov v oskrbovalni verigi; neupoštevanje zdravstvenih in varnostnih standardov; drugo;
- socialni dejavniki – uporabniki produktov in storitev: neprimerna varnost in kvaliteta produktov; protikonkurenčna ravnanja; neprimerni odnosi s strankami; neustrezno trženje in oglaševanje; kršitev zasebnosti in neustrezno varstvo podatkov; drugo;
- upravljavski dejavniki: podkupovanje in goljufije; sporne naložbe; neustrezna upravljavska struktura; drugo.

Zunanji ponudnik vsako zabeleženo kršitev razvrsti po velikosti posledic, vlogi podjetja in/ali njegovega vodstva v sporni zadevi, stanju zadeve oziroma fazi odpravljanja kršitve in/ali reševanja nesporazuma s prizadetimi strankami. Resnost spornih zadev presoja na podlagi ocene obsega kršenja Vodilnih načel ZN, Globalnega dogovora ZN in konvencij Mednarodne organizacije dela.

Na podlagi lastnih analiz v nadaljevanju presodimo, ali lahko takšna podjetja obravnavamo kot izdajatelje, ki ustrezajo zahtevam ESG integracije. Če ocenimo, da izdajatelj teh pogojev ne izpolnjuje v dovolj visoki meri, ga razvrstimo med naložbe, ki niso usklajene s socialnimi in okoljskimi značilnostmi, ki jih spodbuja podsklad.

Izdajatelje, ki spadajo v dejavnosti z visokimi izpusti toplogrednih plinov, vendar niso tako sporni, da bi bili v prvem koraku postopka ESG integracije uvrščeni v seznam izključitev, poglobljeno obravnavamo zaradi pomembnosti vpliva na podnebne spremembe, s tem pa višjega tveganja same naložbe. Mednje so uvrščajo dejavnosti, povezane z nafto, plinom, premogom, potrošnimi gorivi, kemikalijami, gradbenimi materiali, kovinami, papirnimi izdelki, transportom, proizvodnjo motornih vozil in preskrbo z elektriko.

S poglobljenim skrbnim pregledom izdajateljev iz dejavnosti z visokimi izpusti toplogrednih plinov presojamo:

- ali se podjetje zaveda problematike dejavnosti, v kateri deluje,
- ali je pripravilo strategije in mehanizme za zniževanje izpusta toplogrednih plinov in
- kako učinkoviti so ti mehanizmi, kako kakovostne so strategije in kako uspešno se izvajajo.

Cilj poglobljenega skrbnega pregleda izdajateljev iz dejavnosti z visokimi izpusti toplogrednih plinov je njihova razvrstitev glede na tveganje in priložnosti. Pričakujemo, da bodo pozitivno ocenjeni izdajatelji v prihodnosti bistveno bolj uspešni pri zniževanju ravni toplogrednih plinov, naložbe vanje pa bodo zato imele večji prispevek k spodbujanju okoljskih značilnosti.

Končno oceno izdajatelja iz dejavnosti z visokimi izpusti toplogrednih vplivov sprejme Odbor za trajnostnost. S tem odloči, ali je podjetje mogoče šteti za primerno z vidika ESG integracije oziroma ali ga je mogoče razvrstiti med naložbe, ki so usklajene z okoljskimi značilnostmi, ki jih spodbuja podsklad, ali ne.

Od ocene Odbora za trajnostnost je odvisno tudi, ali bo podjetje deležno nadaljnje posebne obravnave, kot je opredeljena v Politiki sodelovanja z izdajatelji, ki predstavlja četrti korak postopka ESG integracije. O njej je govor v nadaljevanju tega dokumenta.

Viri in obdelava podatkov

Za doseganje okoljskih in socialnih značilnosti, ki jih spodbuja podsklad, uporabljamo naslednje vire:

- podatke, analize in ocene zunanjega ponudnika MSCI ESG Research,
- javno dostopne informacije mednarodnih iniciativ s področja prehoda na nizkoogljično gospodarstvo,
- javne objave o poslovanju izdajateljev in druge javno razpoložljive vire v zvezi z izdajatelji, dejavnostmi in gospodarstvi,
- informacije, pridobljene v okviru postopkov, opisanih v Politiki sodelovanja z izdajatelji,
- lastne analize.

Spletna platforma MSCI ESG Research je zasnovana tako, da uporabnikom ponuja integriran nabor orodij za učinkovito iskanje podatkov, analiziranje in preverjanje skladnosti v celotnem spektru okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov trajnostnosti. Poleg pregleda vseh vidikov trajnostnega poslovanja izdajateljev platforma omogoča tudi analize portfelja podsklada kot celote.

Kakovost podatkov in analiz MSCI ESG Research smo podrobno preverili v fazi skrbnega pregleda in preskušanja obsega in delovanja sistemov dveh ožje izbranih zunanjih ponudnikov. Ocenili smo, da ima izbrani ponudnik primerno obsežno, kvalitetno in dostopno bazo podatkov, vključno z analizami in ocenami izdajateljev, pripravljenih s strani velikega števila strokovnjakov s področja trajnostnosti in financ.

Posodobljene podatke MSCI ESG Research pridobivamo tedensko in jih obdelujemo v lastni bazi podatkov. Do spletne platforme imamo tudi neposreden dostop, tako da lahko podatke o izdajateljih kadarkoli pregledujemo oziroma z njimi dopolnjujemo že oblikovano lastno bazo, ki jo uporabljajo upravitelji v naložbenem sektorju pri investicijskem odločanju, služba za upravljanje tveganj in nadzor pa pri upravljanju tveganj podsklada. Za zmanjšanje operativnega tveganja pri prenosu podatkov in njihovi obdelavi uvajamo lastne avtomatizirane procese.

Na področju spodbujanja okoljskih dejavnikov oziroma negativnega vpliva na podnebne spremembe redno spremljamo in uporabljamo tudi informacije, ki jih nudijo neodvisne organizacije, kot sta Transition Pathway Global Climate Transition Centre (TPI) in Science Based Targets (SBTi). Prva objavlja raziskave in podatke o napredku finančnega in podjetniškega sektorja pri zmanjševanju obsega izpustov ogljika oziroma negativnega vpliva na podnebne spremembe. Druga mednarodna pobuda na podlagi znanstveno osnovanih ciljev, povezanih z izpolnjevanjem Pariškega dogovora, podjetjem nudi podporo pri zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov, torej pri preprečevanju najhujših posledic klimatskih sprememb in s tem varnejšemu poslovanju v prihodnosti. Obe iniciativi stremita k spodbujanju in razvoju najboljših praks pri blažitvi in prilagajanju podnebnim spremembam. Podrobnosti o obeh pobudah so objavljene na spletnih straneh <https://www.transitionpathwayinitiative.org/> in <https://sciencebasedtargets.org/>.

Omejitve metodologije in podatkov

V tej fazi razvoja pristopov k trajnostnosti in poročanja s strani izdajateljev ter spremljanja izpolnjevanja zadanih ciljev težko opredelimo, kolikšen del podatkov, objavljenih ali posredovanih s strani podjetij oziroma posredno pridobljenih od zunanjega ponudnika, predstavljajo le ocene, ne pa dejanske vrednosti, pri čemer lastnih ocen podatkov ne uporabljamo. Pričakujemo, da se bosta transparentnost informacij in natančnost podatkov v bližnji bodočnosti povečali, predvsem po sprejetju in implementaciji direktive EU o poročanju podjetij o trajnostnosti. V vmesnem času jih bomo uporabljali v najboljši veri, da zadovoljivo opisujejo razmere pri izdajateljih, v gospodarskih panogah in regijah.

Zato menimo, da morebitne omejitve metodologij in podatkov nimajo odločilnega vpliva na način doseganja okoljskih in socialnih značilnosti, ki jih spodbuja podsklad.

Nekaj zadržkov imamo glede zajetja oziroma popolnosti informacij, ki vplivajo na razvrščanje naložb med tiste, ki spadajo v dejavnosti, usklajene s taksonomijo EU o okoljsko trajnostnih naložbah, zato se bomo po načelu previdnosti pri poročanju o naložbah podsklada trudili objavljati le najbolj preverjene podatke. Z rastjo obsega razpoložljivih informacij tudi na tem področju pričakujemo napredek v naslednjih letih.

Potrebna skrbnost

Skrbni pregled naložb opravljamo v vseh fazah postopka ESG integracije, tako pred njihovo pridobitvijo kot ves čas, ko se nahajajo v portfelju podsklada. Poglobljenega skrbnega pregleda so deležni izdajatelji, ki spadajo v kategorijo posebne obravnave naložb, kot je opisana zgoraj pri točki Metodologije za okoljske in socialne značilnosti.

Pri vseh (potencialnih) naložbah v podjetja, za katere nimamo na razpolago dovolj informacij iz baze podatkov zunanjega ponudnika ali iz drugih dostopnih virov, uporabljamo informacije, ki jih pridobimo neposredno od podjetij. Na izdajatelje v obliki vprašalnika praviloma dvakrat letno naslovimo izčrpna vprašanja, ki so razdeljena na posamezne sklope, tako da obravnavajo poslovanje z vidika okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov. Pridobljene podatke po potrebi preverimo naknadno pri izdajatelju, najmanj dvakrat na leto pa tudi s pomočjo drugih nam dostopnih virov (podatki portala Bloomberg, letna poročila izdajateljev, objave v medijih ipd.). Od rezultatov analize pridobljenih informacij je odvisno, ali bomo naložbo sploh vključili v portfelj podsklada, oziroma, če jo bomo, ali jo bomo uvrstili med naložbe, s katerimi podsklad spodbuja okoljske in socialne značilnosti.

Skrbni pregled praviloma ni potreben pri naložbah v izdajatelje obveznic, ki niso na seznamu izključenih državnih izdajateljev.

Skladnost naložb z naložbeno strategijo, predvideno strukturo in omejitvami naložb sproti nadzirata služba za upravljanje tveganj in nadzor ter skrbnik premoženja podsklada (skrbniška banka). Postopek skrbnega pregleda naložb podsklada je predmet notranje-revizijskih pregledov in pregledov zunanjega pooblaščenega revizorja.

Politike sodelovanja

Sodelovanje z izdajatelji poteka po načelih in postopkih, opredeljenih v Politiki sodelovanja (z izdajatelji), ki je objavljena na spletni strani www.generali-investments.si/dokumenti. V skladu s strategijo ESG integracije je sodelovanje omejeno na izdajatelje, v katerih ima podsklad lastniške (delniške) naložbe.

Opredeljena referenčna vrednost

Podsklad nima opredeljenega indeksa kot referenčne vrednosti za izpolnjevanje okoljskih in socialnih značilnosti, ki jih spodbuja.